Metodika k zařazení poskytovatele základní služby mezi subjekty kritické infrastruktury

Část 2 – Postup pro gestory za jednotlivá odvětví/pododvětví

Úvod

Tato metodika slouží jako obecný návod pro ministerstva, jiné ústřední správní úřady a českou národní banku, do jejichž věcné působnosti spadají některá odvětví či pododvětví kritické infrastruktury podle zákona o odolnosti subjektů kritické infrastruktury (dále jen zákon o kritické infrastruktuře). Ačkoliv nový zákon o kritické infrastruktuře sjednocuje některé procesy v oblasti určování subjektů kritické infrastruktury i nadále je v systému nezastupitelná role gestorů za jednotlivá odvětví či pododvětví, a to nejen v případě samotného určování, ale i v otázce následného dohledu a metodické pomoci směrem k subjektům kritické infrastruktury v jim příslušných odvětvích. Ač formální určení subjektu kritické infrastruktury bude provedeno formou rozhodnutí Ministerstva vnitra, toto rozhodnutí bude vycházet z podnětu vydaného příslušným gestorem, který tak bude v prvním kroku posuzovat, kdo naplňuje kritéria stanovená v nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti. V následujících částech této metodiky je tak detailněji v několika navazujících krocích popsán celý proces určování od podání údajů ze strany poskytovatele základní služby až po formální určení subjektu kritické infrastruktury včetně obecného popsání následných kroků a povinností, které z určení vyplývají.

Harmonogram hlavních úkonů

- Poskytovatel základní služby poskytne nezbytné informace věcně příslušnému gestorovi a Ministerstvu vnitra do **3 měsíců** ode dne zahájení poskytování základní služby nebo do **1 měsíce** ode dne, kdy k tomu byl gestorem nebo Ministerstvem vnitra vyzván.
- Do **9 měsíců** ode dne doručení rozhodnutí zpracují subjekty kritické infrastruktury posouzení rizik subjektu kritické infrastruktury.
- Do **10 měsíců** ode dne doručení rozhodnutí zpracují subjekty kritické infrastruktury plán odolnosti, určí manažera kritické infrastruktury a začnou hlásit incidenty.
- Do **17. července 2028** Ministerstvo vnitra předloží Evropské komisi první souhrnnou zprávu o hlášených incidentech.

Podrobný popis procesu určování

1. Krok – obdržení údajů od poskytovatele základní služby

K iniciaci procesu určování subjektu kritické infrastruktury může dojít dvojím způsobem:

A. **Poskytovatel základní služby** v souladu se zákonem o kritické infrastruktuře poskytne informace nezbytné k určení za subjekt kritické infrastruktury v rámci zákona stanovené lhůty (do 3 měsíců ode dne zahájení poskytování základní služby), nebo
B. **Gestor za příslušné odvětví či pododvětví** sám **vyzve** poskytovatele základní služby k poskytnutí údajů, přičemž ten je povinen je poskytnout do 1 měsíce od této výzvy.

V obou případech platí, že zahájení procesu identifikace a určení subjektu kritické infrastruktury vychází výhradně z nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti a v něm stanovených technických parametrů. V případě, že subjekt nesplňuje technické parametry stanovené v nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti, proces k určení za subjekt kritické infrastruktury není iniciován.

Poskytovatel základní služby nezbytné informace **poskytne věcně příslušnému gestorovi** (*Seznam gestorů za jednotlivá odvětví a pododvětví je uveden v příloze č. 1 tohoto dokumentu*) a **Ministerstvu vnitra**.

Nezbytné informace poskytne poskytovatel základní služby prostřednictvím **portálu kritické infrastruktury**, který představuje centrální elektronické rozhraní určené pro plnění informačních povinností podle tohoto zákona. Portál kritické infrastruktury bude s účinností nařízení vlády dostupný na této webové stránce: **https://portalki.hzscr.cz/**. Nebude-li možné z technických důvodů využít portál kritické infrastruktury, potenciálním subjektům bude zpřístupněna možnost obrátit se na kontaktní e-mailovou adresu **portalki@hzscr.cz**. V tomto případě bude potenciálním subjektům zaslán jednotný formulář pro poskytnutí informací podle § 9 zákona o kritické infrastruktuře. Dotčené subjekty mají postupovat tak, že poskytnou nezbytné informace **bez zbytečného odkladu po nabytí účinnosti nařízení vlády**.

Nezbytnými informacemi se se rozumí:

1. identifikační údaje poskytovatele základní služby (IČO, název, sídlo...),
2. informace o **poskytované základní službě**, která je uvedena v nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti,
3. informace o odvětví a pododvětví, ve kterém subjekt kritické infrastruktury poskytuje základní službu,
4. informace o naplnění alespoň **1 kritéria významnosti**, které je uvedeno v nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti,
5. informace tom, že jeho kritická infrastruktura se nachází na území České republiky, respektive prohlášení, že základní služba je poskytována prostředky v ČR, tedy např. deklarace toho, že výrobní kapacity jsou umístěny v České republice. (*Není potřeba uvádět úplný výčet kritické infrastruktury v České republice, protože ten bude předmětem až následných analýz, a to z pozice subjektu kritické infrastruktury*),
6. informace o základní službě poskytované na území jiného členského státu Evropské unie (*konkrétně seznam členských států Evropské unie, do kterých poskytovatel základní služby poskytuje stejnou základní službu*).

Pokud by poskytovatel základní služby **vědomě odmítal poskytnout informace nezbytné k jeho určení** za subjekt kritické infrastruktury, může věcně příslušný gestor uložit tomuto poskytovateli **pokutu do 25 000 000 Kč nebo do výše 0,3 % čistého ročního obratu**

dosaženého tímto poskytovatelem za bezprostředně předcházející účetní období (podle toho, která z daných částek je vyšší).

2. Krok – posouzení poskytnutých informací a podání podnětu k rozhodnutí

Gestor posoudí poskytnuté informace z hlediska naplnění **kritéria významnosti** a bez zbytečného odkladu podá **Ministerstvu vnitra** podnět k rozhodnutí o **zařazení** daného poskytovatele základní služby na **seznam subjektů kritické infrastruktury**.

Cílem je zejména posoudit, zdali se nejedná o subjekt, který není poskytovatelem základní služby, nebo zdali nedošlo k podání chybných údajů.

V případě, že by poskytovatel základní služby gestoru předal nepřesné, či neúplné informace, může jej gestor vyzvat k upřesnění, či doplnění těchto informací.

Pokud by gestor posouzením poskytnutích informací posoudil, že se v případě konkrétního subjektu nejedná o poskytovatele základní služby, informuje tento subjekt o této skutečnosti skrze datovou schránku.

Náležitosti **podnětu** musí naplňovat minimálně požadavky kladené na **podání**. Formální náležitosti podnětu nejsou zákonem stanoveny, je však nutné, aby na základě informací uvedených v podnětu bylo Ministerstvo vnitra schopno vydat rozhodnutí o určení subjektu kritické infrastruktury. V budoucnu bude v rámci chystaného portálu kritické infrastruktury možnost podnět zpracovat v rámci předpřipraveného formuláře.

Podnět k rozhodnutí pro Ministerstvo vnitra obsahuje tyto informace:

1. identifikační údaje poskytovatele základní služby (IČO, název, sídlo...),
2. informaci o poskytované základní službě (rozsah poskytované služby, počet odběratelů apod.),
3. informaci o odvětví či pododvětví, ve kterém je základní služba poskytována,
4. prohlášení o provozu kritické infrastruktury na území České republiky,
5. informaci o tom, zda gestor souhlasí se zařazením poskytovatele základní služby na seznam subjektů kritické infrastruktury,
6. informaci o způsobu poskytnutí nezbytných informací o poskytovateli základní služby, tzn. zda se nahlásil sám poskytovatel základní služby nebo byl nahlášen gestorem souvisejícího odvětví nebo pododvětví,
7. datum poskytnutí nezbytných informací poskytovatelem základní služby,
8. informaci o tom, že z poskytnutých informací o poskytovateli základní služby vyplývá, že služby jsou poskytovány pouze na území České republiky,
9. odůvodnění stanoviska gestora a další.

3. Krok – zařazení poskytovatele základní služby na seznam subjektů kritické infrastruktury

Na základě **podnětu** od věcně příslušného **gestora** rozhodne **Ministerstvo vnitra** o **zařazení** daného **poskytovatele základní služby** na **seznam subjektů kritické infrastruktury** bez zbytečného odkladu.

Rozhodnutí Ministerstva vnitra bude kromě formálních náležitostí (hlavička, podpis apod.) standardně členěno na výrok, odůvodnění a poučení.

- Výrok bude obsahovat formulaci, že poskytovatel základní služby se zařazuje na seznam subjektů KI.
- Odůvodnění bude obsahovat úvahy, které Ministerstvo vnitra vedly k uvedenému výroku. Tedy zpravidla bude popsána skutečnost, že Ministerstvo vnitra obdrželo podnět od gestora, který byl podán na základě údajů zaslaných poskytovatelem základní služby datovou schránkou a podle informací uvedených v podnětu dochází k poskytování základní služby v příslušném odvětví/pododvětví. Dále bude uveden informativní výčet práv a povinností subjektu KI vyplývající ze zákona o kritické infrastruktuře.
- Poučení bude obsahovat informace o možnosti podání rozkladu. Zároveň však bude uvedena informace, že rozklad podaný proti rozhodnutí o zařazení na seznam subjektů kritické infrastruktury nemá podle § 11 odst. 3 zákona o kritické infrastruktuře odkladný účinek.“

Ministerstvo vnitra je jediným orgánem s kompetencí rozhodovat o zařazení poskytovatele základní služby na seznam subjektů kritické infrastruktury.

Do vydání rozhodnutí Ministerstva vnitra a do jeho doručení subjektu kritické infrastruktury nelze na daného poskytovatele základní služby pohlížet jako na subjekt kritické infrastruktury, i přesto že gestor vydal předchozí podnět k jeho určení

4. Krok – vyrozumění poskytovatele základní služby o jeho zařazení na seznam subjektů kritické infrastruktury

Poskytovatel základní služby, který je **zařazen** na **seznam** subjektů kritické infrastruktury se stává **subjektem kritické infrastruktury**.

Ministerstvo vnitra neprodleně **informuje tohoto poskytovatele základní služby** o jeho **zařazení** na **seznam** subjektů kritické infrastruktury, a to ve formě **rozhodnutí Ministerstva vnitra** (viz krok 3).

Ministerstvo vnitra souběžně informuje **Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost** a **gestora** o **zařazení subjektu** na **seznam** subjektů kritické infrastruktury, a to do **1 měsíce** ode dne **doručení rozhodnutí** o **zařazení** na **seznam** subjektů kritické infrastruktury.

5. Krok – plnění povinností subjektem kritické infrastruktury

Ode dne doručení rozhodnutí o **zařazení** poskytovatele základní služby na **seznam** subjektů kritické infrastruktury je **subjekt kritické infrastruktury** povinen **plnit povinnosti** podle **§ 14 odst. 1 a 2 zákona o kritické infrastruktuře**, a to v souladu se stanovenými lhůtami. Zejména je povinen zpracovat **do 9 měsíců posouzení rizik subjektu kritické infrastruktury** a **do 10 měsíců plán odolnosti subjektu kritické infrastruktury, určit manažera kritické infrastruktury a začít hlásit incidenty**.

6. Krok – hlášení změny v poskytování základní služby

Pokud **subjekt kritické infrastruktury** začne poskytovat základní službu v **jiném rozsahu**, začne poskytovat **novou** základní službu nebo **ukončí poskytování** základní služby, **informuje** o tom **gestora** do **1 měsíce** ode dne, kdy nastala tato skutečnost (v rozsahu podle § 9 odst. 1).

Ministerstvo vnitra na základě **informace** od **gestora** doplní do **seznamu** subjektů kritické infrastruktury **informace** o **nově** poskytované základní službě nebo o **změně rozsahu** již poskytované základní služby, pokud **subjekt kritické infrastruktury** poskytuje **novou** základní službu, nebo došlo ke **změně rozsahu** u již poskytované základní služby.

Ministerstvo vnitra následně o této skutečnosti do **1 měsíce** ode dne **doplnění nových** poskytnutých informací **vyrozumí subjekt kritické infrastruktury**, **Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost** a **gestora**.

Změny v poskytování základní služby se budou hlásit za předpokladu, že by to mělo významný a zároveň dlouhodobý/trvalý dopad na poskytování základní služby nebo v případě, že by byla základní služba poskytována do zahraničí.

Za změnu se **nepovažují** dočasné změny v poskytování základní služby, jako např. dočasná odstávka v poskytování základní služby.

7. Krok – postup dotčených subjektů po 1. březnu 2026

Dotčené subjekty mají postupovat tak, že poskytnou nezbytné informace **bez zbytečného odkladu** po nabytí účinnosti nařízení vlády. Současně lze v praxi využít i standardní postup, kdy k poskytnutí informací dojde na výzvu gestora nebo Ministerstva vnitra (tj. postup na výzvu), a to zejména v situaci, kdy si subjekt není jist, zda naplňuje kritéria významnosti, nebo potřebuje upřesnit rozsah požadovaných údajů.

Více informací naleznete zde:

Příloha 1: Věcná působnost ministerstev, jiných ústředních správních úřadů a České národní banky (**gestorů**) pro jednotlivá odvětví nebo pododvětví

Odvětví	**Pododvětví**	**Orgán s věcnou působností**
Energetika	Elektřina	Ministerstvo průmyslu a obchodu
	Dálkové vytápění a chlazení	Ministerstvo průmyslu a obchodu
	Ropa	Správa státních hmotných rezerv
	Zemní plyn	Ministerstvo průmyslu a obchodu
	Vodík	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Doprava	Letecká doprava	Ministerstvo dopravy
	Železniční doprava	
	Vodní doprava	
	Silniční doprava	
	Veřejná přeprava	
Bankovnictví		Česká národní banka
Infrastruktura finanční trhů		Česká národní banka
Zdravotnictví		Ministerstvo zdravotnictví
Pitná voda		Ministerstvo zemědělství
Odpadní voda		Ministerstvo zemědělství
Digitální infrastruktura	Služby vytvářející důvěru a elektronická identifikace	Digitální a informační agentura

	Veřejné komunikační sítě a veřejně dostupné služby elektronických komunikací	Český telekomunikační úřad
	Ostatní digitální služby a infrastruktura	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost
Veřejná správa		Ministerstvo vnitra
Vesmír		Ministerstvo dopravy
Výroba, zpracování a distribuce potravin	Výroba potravin	Ministerstvo zemědělství
	Skladování a distribuce potravin	Ministerstvo zemědělství
Bezpečnost	Požární ochrana a ochrana obyvatelstva	Ministerstvo vnitra
	Vnitřní pořádek	Ministerstvo vnitra
	Státní hmotné rezervy	Správa státních hmotných rezerv
	Hydrometeorologická výstražná služba	Ministerstvo životního prostředí